

ŠABLÓNA VYUČOVACEJ HODINY S POUŽITÍM ŽIVEJ KNIHY CODING GIRL LIVING LIBRARIES

Ema Pavlíková

Oblasť záujmu: grafický a digitálny dizajn

Informácia pre učiteľa

- *krátke zhrnutie príbehu*
- *informácie o živej knihe*
- *celková dĺžka videa 31:13*
- *potrebná časová dotácia práce na hodine (45 min)*
- *klúčové slová: grafický a digitálny dizajn, obalový dizajn, web dizajn,*

Medzipredmetové vzťahy: výtvarná výchova, technika, informatika, kariérové poradenstvo, triednická hodina

Trieda/Veková skupina: ZŠ (2. stupeň)

Špecifická téma: Úspešné ženy v STEM: Inšpirácia a kreativita

Ciele hodiny:

- Žiaci spoznajú život a prácu vybranej úspešnej ženy v STEM.
- Žiaci sa zamyslia nad dôležitosťou vytrvalosti a vášne v kariére.
- Žiaci sa zamyslia nad svojím vlastným potenciálom v STEM.

Pomôcky: Počítač s projektorom/interaktívnou tabuľou, prístup na internet, flipchart/tabuľa, fixky, papiere, perá, obrázky s produktami, tabuľka na odpovede

Priebeh vyučovacej hodiny

1. Úvodná časť - Motivácia a aktivizácia: (8 minút) Brainstorming, riadený rozhovor

- Hneď v úvode vyzvite žiakov, aby si vybrali z lavice, tašky... sladkosť, ktorú majú, nápoj, knihu – jednoducho čokoľvek, čo má obal
- Rozprávajte sa o tom, čo sa na danom obale nachádza – obrázky, logá, text ..., či je daný obal dôležitý z hľadiska záujmu kupujúceho, zákazníka, používateľa

- Urobte jednoduchý test založený na asociácii – pripravte si päť produktov/výrobkov, vecí/ a požiadajte žiakov, aby ich opísali bez toho, aby ste im ich ukázali

Návrh piatich produktov – výber je na učiteľovi, môže ísť aj o lokálne známe výrobky

- Čokoláda Milka – očakávaná odpoveď od žiakov: fialová farba obalu a ikonická krava
- Čokoláda Toblerone – trojuholníkový tvar, žltý/zlatý obal, medveď ukrytým v logu hory, prípadne len obrys pohoria
- Kinder čokoláda – červeno-biely obal, usmievajúce sa dieťa
- Vianočná Coca-cola – červená a biela farba, nápis, kamión
- Kniha Malý princ – očakávaná odpoveď: kreslená planéta, hviezdy, malý chlapec
- Pre lepšiu kontrolu majte pripravené obrázky, ktoré žiakom po odpovedi ukážete
- Vráťte sa k úvodnému rozhovoru o dôležitosti a význame dizajnu
- Vyzvite žiakov, aby napísali na tabuľu, ktoré faktory sú podľa nich pri tvorbe dizajnu dôležité (napríklad: pre vzhľad: farba, kľúčový motív, text, prehľadnosť; pre tvorbu: kreativita, predstavivosť...)

2. Hlavná časť - Prezentácia videa / Práca so živou knihou

AKTIVITA 1 = pred, počas, po sledovaní videa (25 minút)

- Predstavte video: "V dnešnom videu spoznáte talentovanú Emu, ktorá pracuje v kreatívnom odbore a možno aj vďaka nej poznáte obaly niektorých produktov."
- Rozdajte žiakom pripravenú tabuľku odpovedí

Emu dizajnérka a jej práca	Moja predstava - predpoklad	Skutočnosť
Čo potrebuje k svojej práci? Akým spôsobom pracuje?		
Predpoklady pre túto prácu – čo ju bavilo?		
Na akej škole študovala?		
Aké sú výhody jej práce?		

Ako vyzerá jej bežný pracovný deň		
Čo vie ako dizajnérka vytvoriť?		
Kto bol od detstva je vzorom, kto ju inšpiroval k tejto práci?		

- Vyzvite ich, aby ešte pred sledovaním videa, vyplnili prvú časť – ich predstavu o Eminej práci
- Po splnení úlohy pripravte video a zadajte žiakom ďalšiu úlohu: „Pozorne sledujte video a priebežne zapisujte do tabuľky (časť Skutočnosť) odpovede.“
- Pustite video: minútáž – začiatok až 6:50
- Po skončení videa vyzvite žiakov, aby vo svojej tabuľke farebne zvýraznili zhodné odpovede
- Rozdeľte žiakov do menších skupín (3-4 žiaci) a nechajte ich, aby si doplnili informácie z videa
- Spoločne diskutujte o ich odpovediach – do akej miery sa časti ich odpovedí zhodovali, v čom boli ich predstavy úplne odlišné

3. Záverečná časť Reflexia a zhrnutie: (10 minút)

- Vráťte sa k pojmom, ktoré sa spomínali vo videu: grafický dizajn, web dizajn a obalový dizajn
- Vyzvite žiakov, aby k týmto pojmom priradili pojmy napísané na tabuli (faktory dôležité pri tvorbe dizajnu, ktoré mali žiaci písať ešte v úvode hodiny) – má ísť o ich predstavy a rozhodnutia, ktoré vedú aj vysvetliť

Možnosť odpovedí:

- Podľa mňa je pri grafickom dizajne dôležitá FARBA, aby
- Podľa mňa je pri obalovom dizajne dôležitá FARBA, LOGO, OBRÁZOK, ktoré si ľudia rýchlo zapamätajú
- Podľa mňa je pri web dizajne dôležitá PREHLADNOSŤ, aby sme sa dokázali na web stránke rýchlo orientovať
- Variabilnosť odpovedí je v poriadku, žiaci môžu medzi sebou diskutovať a používať argumenty

- V závere im zadajte jednoduchú aktivitu:

- **Možnosť A:**

Požiadajte žiakov, aby pripravili pre Emu zadanie objednávky dizajnu pre nimi vybraný produkt (obal knihy, sladkosti, nápoja...). Objednávka musí obsahovať dve heslá napísané na tabuli (napríklad farba, logo...) + ďalšie dve podľa vlastného výberu.

Príklad: Ahoj, Ema, chcem aby si vytvorila dizajn pre obal mojej novej knihy. Moje požiadavky sú: dominantná modrá, čierna a biela farba, kniha je o vesmírnych strašidlách – obrázky vesmír, strašidlo – ostatné nechám na tvoju kreativitu, nadpis veľkým tlačeným písmom umiestnený v hornej časti

- **Možnosť B:**

Požiadajte žiakov, aby vytvorili pre Emu jednoduchú vizitku, ktorá bude obsahovať informácie: meno, profesiu, ponuku (čo Ema ponúka klientovi v rámci grafického dizajnu), kontakt.

Upozornite ich, aby nezabudli na dizajn vizitky!

Hodnotenie a sebareflexia

V závere vyučovacej hodiny vyhodnoťte hodinu spolu so žiakmi.

- **Hodnotenie žiakov – individuálne/menovite môžete vyhodnotiť a poskytnúť spätnú väzbu:** (2min) – účasť na diskusiách, kreatívny prístup
- **Sebareflexia učiteľa – po vyučovacej hodine si položte nasledovné otázky:**
 - *Zaujala vybraná časť videa žiakov?*
 - *Páčila sa im mnou vybraná aktivita?*
 - *Čo by som nabudúce zmenil/a alebo zlepšil/a?*

Praktická STEM aktivita pre žiakov základnej školy po sledovaní videa

Ema má veľmi zaujímavú prácu – pracuje ako grafická dizajnérka. Súčasťou grafického dizajnu je napríklad aj navrhovanie webových stránok.

Aktivita: Navrhni svoj web na papieri

Ciel: Žiaci pochopia, že webová stránka má jasnú štruktúru a dizajn a vyskúšajú si navrhnuť vlastný vzhľad.

VERZIA č. 1 – papierovo – ručná

Úvod – krátke vysvetlenie

- Učiteľ ukáže príklad webovej stránky (na tabuli alebo vytlačený screenshot).
 - Spoločne si pomenujete časti:
 - Hlavička (logo, názov webu, menu)
 - Obsah (texty, obrázky)
 - Bočný panel (ak treba)
 - Päta (informácie, odkazy)
 - Zdôraznite, že teraz si každý navrhne vzhľad vlastného webu.
-

Pomôcky

- A4 alebo A3 papier (A3 je lepší, viac priestoru)
 - Farebné fixky, ceruzky
 - Pravítko (na rozdelenie stránok)
 - Šablóna (voliteľné – predkreslený obdĺžnik rozdelený na hlavičku, obsah a pätu)
-

Postup

1. Výber témy webu – žiaci si vyberú vlastnú tému, napríklad:
„Moje mesto“, „Môj obľúbený šport“, „Školský časopis“, „Naša trieda“, „Fiktívny obchod“, „Fan stránka môjho zvieratka“, „Zdravé jedlo“...
 2. Rozvrhnutie štruktúry
– Nakreslia rámčeky, kde bude hlavička, obsah, päta (môžu použiť pravítko).
 3. Dizajn a farby
– Vyberú farebnú paletu (max 3–4 farby, aby stránka nebola chaotická).
 4. Doplnenie prvkov
– Nakreslia logo, obrázky (aj ako kresby), textové bloky, tlačidlá (napr. „Klikni tu“).
 5. Detailovanie
– Pridajú ikonky, malé detaily, dekorácie, ale zachovávajú čitateľnosť.
-

Záver

- Krátka „prezentácia“ – každý ukáže svoj web a povie, čo tam chcel dosiahnuť.

- Môžete hlasovať o najkreatívnejší, najprehľadnejší alebo najzábavnejší dizajn.

VERZIA č. 2 – digitálna

Aktivita: Navrhni web v online nástroji

Cieľ: Žiaci pochopia základnú štruktúru webovej stránky a vyskúšajú si ju navrhnuť v jednoduchom digitálnom prostredí.

Úvod

- Učiteľ ukáže, ako vyzerá web a jeho časti (hlavička, obsah, päta, bočný panel).
- Vysvetlí žiakom ich úlohu – budú tvoriť grafický návrh (web design).

Odporúčané nástroje (bez potreby inštalácie)

- Canva (má šablóny webových stránok – žiaci môžu ťahať a púšťať prvky)
- Google Drawings (jednoduché kreslenie obdĺžnikov, textov, obrázkov)
- Figma (ak sú starší žiaci alebo máte skúsenosti – profesionálnejšie, ale stále zadarmo)
- Storyboard That (zábavná komiksová forma web layoutu)

Postup

1. Výber témy webu – žiaci si vyberú vlastnú tému, napríklad: „Moje mesto“, „Môj obľúbený šport“, „Školský časopis“, „Naša trieda“, „Fiktívny obchod“, „Fan stránka môjho zvieratka“, „Zdravé jedlo“...
2. **Rozvrhnutie štruktúry**
– pomocou tvarov (obdĺžnik = blok webu, pruh = hlavička, malé štvorčeky = tlačidlá).
3. **Pridajú obsah**
– vložia textové polia, nadpisy, obrázky (z knižnice nástroja alebo vlastné fotky).
4. **Vyberú farebnú paletu**
– max 3–4 farby, aby bol dizajn čistý.
5. **Dizajn doladia**
– ikonky, ozdobné prvky, tieňovanie, rámčeky.

Záver

- Žiaci si projekty navzájom ukážu na projektore alebo zdieľaním linku.
 - Môže byť realizovaná i krátka spätná väzba („čo sa ti páčilo, čo by si zmenil“).
-